

Redovisning av uppföljningsenkät för delprojektet NPF

Ansvarig för genomförd webbenkät:

Martin Geisler, Forskningsledare vid FoUiS, Epost: martin.geisler@fou.sormland.se

Bakgrund

I samband med delprojektets uppstart gavs Forskning och Utveckling i Sörmland (FoUiS) i uppdrag att formulera en plan för uppföljning och utvärdering av delprojektet. Givet att det vid den tidpunkten inte fanns något formulerat syfte och mål var även en del av uppdraget att formulera detta.

Utifrån den då tillgängliga informationen formulerades delprojektets syfte och mål som följer:

Syfte - Delprojektet NPF – som genomförs inom ramen för processarbetet *Tillsammans för barnens bästa* – avser att testa en ny samverkansform för skola, barn och ungdomspsykiatri och socialtjänst.

- Primärt syftar delprojektet att bidra till att minska specialinsatser för barn med outredda/icke-diagnosticerade neuropsykiatriska symptom, genom förbättrade förutsättningar för samverkan mellan skola, barn och ungdomspsykiatri och socialtjänst avseende preventiva insatser i skolmiljön.
- Sekundärt syftar delprojektet till att bidra till kompetensutveckling och förbättrad arbetsmiljö för lärare.

Mål - Delprojektet NPF har som mål att bidra till:

- förbättrade förutsättningar för samverkan mellan skola, barn och ungdomspsykiatri och socialtjänst i det preventiva arbetet för barn och unga med outredda/icke-diagnosticerade neuropsykiatriska symptom.
- kompetensutveckling hos lärare avseende kunskap om samt bemötande av NPF-liknande symptom hos barn och unga.
- förbättrad arbetsmiljö för lärare.

Utvärderingsplanen definierade hur syfte och mål avsågs att följas upp genom en uppföljande web-baserad enkät, administrerad till berörda medarbetare vid Barn och ungdoms psykiatri, socialtjänsten samt skolan - i delprojektets tre pilotkommuner. Utvärderingsplanen beslutades av styrgruppen för *Tillsammans för barnens bästa* i april 2023 och den efterföljande planering av webbenkätens struktur, frågor och administration planerades i dialog med dåvarande projektledare.

Genomförande

Via webbenkäten efterfrågades följande information:

- Bakgrundsinformation (ex. kommun; verksamhet; profession)
- Förekomst av samverkan¹ respektive frekvens av samverkan med övriga verksamheter¹
- Förutsättningar för samverkan¹
- Kännedom om/deltagande i insatser inom ramen för delprojektet
- Vid deltagande i insatser – bedömning av i vilken mån dessa anses vara relevanta respektive givande
- Kunskap om NPF-liknande problematik hos skolpersonal²

- Arbetsmiljöfaktorer för medarbetare inom skola²: Rollkonflikter i arbetet; Kvalitet i arbetet; Arbetstempo

¹ Logik införd i web-enkät utifrån verksamhetstillhörighet.

² Efterfrågades endast för skolpersonal.

I november 2023 skickades den inledande webenkäten (T1) ut till de berörda medarbetares epost-adresser som inkommit från delprojektets tre pilotkommuner samt Barn och Ungdoms psykiatrin, efter förfrågan från ansvarig forskningsledare vid FoUis och projektledare. Resultatet av den inledande enkäten rapporterades till den nystartade styrgruppen och nyttillträdde projektledaren för delprojektet i januari 2024.

I november 2024 skickades den uppföljande webenkäten ut (T2), efter det att aktuella medarbetare och kontaktuppgifter säkerställts med respektive projektgrupp för de tre kommunala delprojekten.

Vid T1 (2023) skickades förfrågan om att besvara webenkäten till 235 medarbetare (BUP = 95; Socialtjänsten = 4; Skola = 136) och besvarades av totalt 70 medarbetare (svarsfrekvens = 30%: BUP = 29; Socialtjänsten = 4; Skola = 37). Vid T2 (2024) skickades webenkäten ut igen och besvarades då av 51 medarbetare (svarsfrekvens = 22% - BUP = 16; Socialtjänsten = 2; Skola = 33).

Resultat

Frågor om samverkan efterfrågade om samverkan sker mellan verksamheterna (dvs. medarbetare inom skola fick ange om samverkan sker med BUP respektive socialtjänst, osv.)

A. Förekomst av samverkan (andel av medarbetare som rapporterar att samverkan förekommer)

- Tyder på en skillnad mellan T1 och T2 i det att medarbetare inom skola vid T2 i större utsträckning rapporterar att man samverkar med socialtjänsten jämfört med vid T1.

	<u>T1</u>	<u>T2</u>
Skolan med BUP:	57%	59%
Skola med socialtjänst:	46%	63%
BUP med skola:	97%	94%
BUP med socialtjänst:	97%	81%

B. Frekvens av samverkan

- Tyder på att medarbetare inom skola vid T2, över lag erfar en mer frekvent samverkan med BUP jämfört med vid T1.

T1/T2

<u>Skola med BUP</u>	<u>T1</u>	<u>T2</u>
Varje vecka	-	3%
Varje månad	8%	13%
Några gånger per år	17%	44%
Någon gång per år	39%	16%
Aldrig	36%	25%
<u>BUP med skolan</u>	<u>T1</u>	<u>T2</u>

Varje dag	7%	6%
Varje vecka	24%	38%
Varje månad	38%	31%
Några gånger per år	24%	19%
Någon gång per år	7%	6%
Aldrig	-	-

C. Förutsättningar för samverkan

- Visar inte på någon förändring sett till det sammantagna medelvärdet (M) för den skala med tolv frågor som mäter erfarenheter och upplevelser av förutsättningar för samverkan med övriga verksamheter (dvs. i arbetet med barn och unga med NPF-liknande problematik).

	T1	T2
BUP:	M = 2.00	M = 1.99
Skola:	M = 1.99	M = 1.97

D. Tagit del av insatser

Riktade frågor efterfrågade om medarbetare inom skola har deltagit i de olika insatser som getts inom ramen för delprojektet, vid T1 respektive T2. Resultatet rapporteras nedan, avseende procentuell andel av svarande medarbetare i respektive verksamhet som anger att de har deltagit i insatser.

- Resultaten visar inte på någon tydlig förändring mellan T1 och T2, men tyder på att en större andel medarbetare inom skola har tagit del av insatser vid T2 än vid T1.

Skola	T1	T2
Föreläsningar	51%	78%
Handledning/konsultation	58%	66%
Förstärkt EH-team	42%	47%
Individeriktade insatser	22%	31%
Anpassningar i skolmiljön	50%	55%
BUP	T1	T2
Föreläsningar	38%	25%
Handledning/konsultation	34%	25%
Förstärkt EH-team	14%	19%
Individeriktade insatser	24%	25%
Anpassningar i skolmiljön	17%	19%

E. Relevant/Givande

De medarbetare som på föregående fråga rapporterat att de har deltagit i en insats fick även ange i vilken utsträckning som de ansåg att insatsen/insatserna var relevanta respektive givande.

- Visar på att majoriteten av de medarbetare som tagit del av delprojektets insatser också anser att dessa har varit givande och relevanta.

Skola	T2 Relevant	T2 Givande
I hög grad	58%	62%
Till viss del	38%	29%
Inte alls	4%	8%

BUP	T2 Relevant	T2 Givande
I hög grad	84%	84%
Till viss del	16%	16%
Inte alls	-	-

Resultat för frågor enbart ställda till medarbetare inom skolan:

Frågor om kunskap om NPF-liknande problematik och hur detta kan bemötas, samt huruvida det finns rutiner för uppföljning och forum för att hantera dessa frågor vid arbetsplatsen - efterfrågades av medarbetare inom skola vid T1 respektive T2.

Resultaten rapporteras medelvärde i självrapporterade bedömningar vid T1 respektive T2, differensen i medelvärde mellan de två mättillfällena, samt den andel av enskilda respondenter där en förflyttning skett mellan T1 till T2.

1. Lärares/skolpersonals kunskap om NPF-liknande problematik och hur det kan bemötas i skolan:

- Sammantaget visar uppföljningen av skolpersonalens självrapporterade kunskaper om NPF-liknande problematik och bemötande/rutiner för detta att en positiv utveckling skett, på så väl övergripande som individ nivå mellan T1 och T2.

Jag har god kunskap om hur NPF-liknande svårigheter tar sig uttryck hos barn i en skolmiljö.

T1	T2	Diff.	Individnivå (skalsteg har skett för denna andel)
M = 3.0	M = 3.3	+0.3	+ = 22%

Jag har tillräckliga kunskaper om NPF-liknande tillstånd hos barn för att kunna möta de behov som dessa barn har i en lärandemiljö.

T1	T2	Diff.	Individnivå (skalsteg har skett för denna andel)
M = 2.7	M = 3.1	+0.4	+ = 50%

Jag har kunskap om vad NPF-liknande svårigheter kan bero på, utöver NPF-diagnoser.

T1	T2	Diff.	Individnivå (skalsteg har skett för denna andel)
M = 2.7	M = 3.2	+0.5	+45%

Jag vet oftast hur jag ska gå till väga för att anpassa undervisningen till barn med NPF-liknande svårigheter.

T1	T2	Diff.	Individnivå (skalsteg har skett för denna andel)
M = 2.7	M = 3.1	+0.4	+53%

Jag har många olika sätt att prova för att få till en bättre lärmiljö för barn med NPF-liknande svårigheter.

T1	T2	Diff.	<u>Individnivå</u> (skalsteg har skett för denna andel)
M = 2.3	M = 2.6	+0.3	+29%

Jag har som rutin att följa upp de anpassningar jag provar för att se om de varit hjälpsamma.

T1	T2	Diff.	<u>Individnivå</u> (skalsteg har skett för denna andel)
M = 2.5	M = 2.9	+0.4	+36%

Jag tänker att det är viktigt att barn med NPF-liknande svårigheter får en diagnos för att vi ska kunna anpassa på bästa sätt.

T1	T2	Diff.	<u>Individnivå</u> (skalsteg har skett för denna andel)
M = 1.9	M = 2.1	+0.2	+44%

Jag tycker skolan har tydliga rutiner kring vårt arbete med barn med NPF-liknande svårigheter.

T1	T2	Diff.	<u>Individnivå</u> (skalsteg har skett för denna andel)
M = 1.8	M = 2.0	+0.2	+39%

Jag vet var jag kan lyfta elever med NPF-liknande svårigheter för att diskutera möjliga anpassningar.

T1	T2	Diff.	<u>Individnivå</u> (skalsteg har skett för denna andel)
M = 3.1	M = 2.8	-0.3	+17%

2. Arbetsmiljöfaktorer hos lärare/skolpersonal:

För de tre faktorer av lärares/skolpersonalens arbetsmiljö som följts upp mellan T1 och T2 återses en tydlig förändring i positiv bemärkelse. Förändringen i rapporterade upplevelser av rollkonflikter respektive kvalitet i arbetet är särskilt tydlig. Genomförda analyser visar emellertid att det inte är möjligt att (utifrån insamlade data) finna stöd för att dessa förändringar är relaterade till deltagande i de insatser som delprojektet inneburit.

	T1	T2		
Rollkonflikter	M = 61.6	M = 41.7	(ref. 42.2) ^a	Differens = - 19.9 ^b
Arbetstempo	M = 82.9	M = 75.0	(ref. 59.5) ^a	Differens = - 7.9 ^b
Kvalitet i arbetet	M = 51.4	M = 62.5	(ref. 68.2) ^a	Differens = + 11.1 ^b

^a Referensvärde för svensk arbetsför befolkning.

^b Forskning har visat på att en förändring om 5 poäng (skalan är 0–100) innebär en kännbar skillnad.

Observerade samband vid T1:

- Kunskap om NPF – Rutiner för NPF (positivt samband)
- Kunskap om NPF – Tagit del av insatser (positivt samband)
- Rutiner för NPF – Tagit del av insatser (positivt samband)
- Rollkonflikter – Kvalitet i arbetet (negativt samband), Arbetstempo (negativt samband)

Observerade samband/effekter vid T2:

Vid T1 återfanns vissa intressanta samband, exempelvis mellan att ha tagit del av insatser och kunskap om NPF-liknande problematik. Vid T2 var dessa samband inte längre signifikanta. Däremot återfanns vid T2 signifikanta samband mellan deltagande i specifika insatser och bedömningar av förutsättningar till att kunna utföra ett arbete med hög kvalitet.

- Deltagande i Individinriktade insatser – Kvalitet i arbetet (positivt samband)
- Deltagande i Anpassningar i skolmiljö – Kvalitet i arbetet (positivt samband)
- Inga övriga signifikanta samband mellan deltagande i insatser och Kunskap om NPF eller övriga variabler.